

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет

ПРОГРАМА ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 025 «МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО»

**для вступників на здобуття ступеня вищої освіти «Магістр»
на основі ступеня бакалавра, спеціаліста, магістра**

Схвалено Вченою радою Інституту мистецтв
Протокол №3 від 28 квітня 2023 р.

Голова Вченої ради
Інституту мистецтв

проф. Я.В.Сверлюк

Схвалено навчально методичною комісією
Інституту мистецтв. Протокол №3 від 20 квітня 2023 р.

Голова навчально-методичної комісії
Інституту мистецтв

доц. М.С.Филипчук

Голова фахової атестаційної комісії

проф. Я.В.Сверлюк

Укладачі: проф. Я.В.Сверлюк
проф. С.Д.Цюлюпа
доц. І.М.Харитон

Рівне – 2023

Програма фахового випробування зі спеціальності 025 «Музичне мистецтво» для вступників на здобуття ступеня вищої освіти «Магістра» на основі ступеня вищої освіти бакалавра, спеціаліста, магістра / Я.В.Сверлюк, С.Д.Цюлюпа, І.М.Харитон – Рівне: РДГУ, 2023. - 17 с.

Розробники:

Сверлюк Я.В., доктор педагогічних наук, професор кафедри духових та ударних інструментів, директор Інституту мистецтв РДГУ;

Цюлюпа С.Д., кандидат педагогічних наук, професор кафедри духових та ударних інструментів Інституту мистецтв РДГУ;

Харитон І.М., кандидат філософських наук, доцент кафедри хорового диригування Інституту мистецтв РДГУ.

Рецензент:

Потапчук Т.В., доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри теорії та методики дошкільної та спеціальної освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника».

Розглянуто на засіданні Вченої радою Інституту мистецтв (протокол № 3 від 28 квітня 2023 року).

ЗМІСТ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА	4
ЗМІСТ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ	7
ПЕРЕВІРКА МУЗИЧНИХ ЗДІБНОСТЕЙ	7
1. Спеціалізація «Вокальне виконавство»	7
2. Спеціалізація «Фортепіано»	7
3. Спеціалізація «Інструментальне виконавство»	7
4. Спеціалізація «Музичний фольклор»	7
5. Спеціалізація «Хорове диригування»	8
II. МЕТОДИКА ФАХОВОЇ МУЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ.	
(орієнтовний перелік питань для вступників)	8
6. Спеціалізація «Музичний фольклор»	8
7. Спеціалізація «Фортепіано»	9
8. Спеціалізація «Хорове диригування»	9
9. Спеціалізації «Інструментальне виконавство»	10
10. Спеціалізація «Вокальне виконавство»	11
 КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ВСТУПНИКІВ	 13
 СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	 15
 ІНФОРМАЦІЙНИЙ РЕСУРС	 17

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Фахове випробування проводиться з метою перевірки та оцінювання рівня фахової підготовки вступників за освітньо-кваліфікаційним рівнем «Бакалавр». Важливим є виявлення вступників, спроможних під час навчання в РДГУ досягти відповідного рівня професійної майстерності та отримати необхідні знання та уміння для подальшої творчої діяльності в галузі музичного мистецтва згідно з кваліфікацією «Магістр музичного мистецтва, викладач фахових дисциплін ЗВО».

Вступники повинні мати розвинуті творчі здібності, емоційно-образну уяву, здатність до художнього сприйняття та мислення, належні знання у галузі музичного мистецтва, зокрема обраного ним жанру, вміння орієнтуватись у питаннях сучасного музичного життя, самостійно мислити та оцінювати явища дійсності.

Програма фахового випробування включає найбільш важливий матеріал курсів «Теорія музики», «Сольфеджіо», «Історія музики», «Гармонія», «Спецінструмент» (або «Вокал»), «Диригування», «Ансамбль».

На фаховому випробуванні вступник повинен продемонструвати:

- глибину знань основних розділів фахових дисциплін;
- вміння формулювати та доводити свою думку;
- ілюструвати свої відповіді прикладами з власного досвіду та досвіду провідних діячів музичного мистецтва;
- уміння вести науково-дослідну та експериментальну роботи;
- встановлювати між предметні зв'язки.

Як правило, вступник повинен мати відповідну довузівську підготовку з відповідного напрямку. Під час фахового випробування вступник повинен виявити

Знання:

- основних етапів еволюції професії керівника та артиста музичного колективу;
- історії вітчизняної і світової музики;
- історії написання музичних творів, виконуваних вступником під час випробування;
- професійної музичної термінології та літератури за фахом, основ теорії музичного мистецтва.

Уміння:

- професійно грамотно і виразно на належному фаховому рівні виконувати різні за жанром, характером, стилем, формою музичні твори;
- виявляти специфічні особливості музичної форми виконуваних вступником під час випробування творів;
- співати, рухатися та танцювати під музику під час фахового випробування (для вокалістів), грамотно відповідати на запитання з теорії та історії вітчизняного і світового музичного мистецтва;
- створити емоційний та артистичний сценічний образ, застосовуючи творчий підхід;
- темпо-метро-ритмічного володіння виконавською технікою при виконанні музичних творів;
- володіння професійними навиками засобів музичної виразності звуку, тембру, голосу;
- організаційно-творчої роботи у музичному колективі.

Вступники повинні володіти основними поняттями теорії та історії музичного мистецтва та виконавства, засобами музичної виразності, орієнтуватися у різних музичних стилях та жанрах, бути обізнаними в особливостях музичного мистецтва на сучасному етапі.

Перед фаховим випробуванням вступники повинні пройти попередні консультації, на яких узгоджується обраний для виконання репертуар, питання технічного забезпечення музичного супроводу виконання інструментальних та вокальних творів.

Під час фахового випробування вступник повинен виявити загальну ерудицію в питаннях музичного мистецтва та володіти елементарними музичними знаннями. Також звертається увага на творчу увагу та уяву вступника, його внутрішнє бачення, сценічні дані. З метою більш повного вияву творчих здібностей предметна екзаменаційна комісія має право давати вступникові завдання, які не виходять за межі запропонованої програми, наприклад тему, ідею, жанр та коротку характеристику творчості авторів програмних творів, знання виконавського репертуару зі своєї спеціальності та ін.

Вступники, які мають самостійні роботи з композиції, обробки, оркестровки, аранжування музичних творів можуть представити їх екзаменаційній комісії.

Під час фахового випробування вступник повинен:

- виявити обізнаності у питаннях історії розвитку української та світової музичної культури;
- орієнтуватися в сучасних тенденціях розвитку мистецької освіти та наукових досліджень з музичної педагогіки та мистецтвознавства;
- виявити знання з методики гри на музичних інструментах, методики роботи з оркестром, історії інструментально-оркестрового виконавства, музичної педагогіки (для інструменталістів);
- виявити знання з методики викладання вокально-хорових дисциплін, методики роботи з хором (вокальним ансамблем), історії вокально-хорового виконавства, музичної педагогіки (для вокалістів та хоровиків);
- виявити обізнаність у концептуальних особливостях тембрального мислення, усвідомлення напрямів діяльності фахівця у галузі комп'ютерно-електронної музики (для спеціалізації «Комп'ютерно-електронна музика»)

Порядок проведення фахового випробування:

- вступні випробування проводять з використанням екзаменаційних білетів складеними кафедрами за напрямками: інструментальне виконавство, хорове диригування та вокал, комп'ютерна електронна музика;
- пакети екзаменаційних білетів і екзаменаційні відомості отримують голови екзаменаційних комісій у день проведення вступного випробування; факт отримання екзаменаційних матеріалів голови екзаменаційних комісій засвідчують підписом у спеціальних журналах;
- зміст вступного випробування відповідає змісту Програми;
- додаткові питання формулюються виключно відповідно до змісту Програми;
- вступні випробування проводять тільки голова і члени екзаменаційної комісії, визначені наказом ректора;
- присутність сторонніх осіб (батьків, викладачів, які не є членами відповідної екзаменаційної комісії) на вступному випробуванні заборонена;
- зміни у складі екзаменаційних комісій дозволяються тільки на підставі наказу ректора;
- вступне випробування проводять не менше двох екзаменаторів, які оцінюють відповідь вступника, засвідчуючи її своїми підписами в аркуші усної відповіді, аркуші результатів вступних випробувань (екзаменаційному листі) та екзаменаційні відомості;
- голова екзаменаційної комісії засвідчує своїм підписом кожен з цих документів;
- аркуші усної відповіді та екзаменаційні листи голови екзаменаційних комісій повертають головам відбіркових комісій після вступного випробування в день його проведення;
- екзаменаційні відомості повертаються до приймальної комісії у день проведення вступного випробування, про що зазначається у журналі їх видачі і підтверджується підписом голови екзаменаційної комісії;
- допуск вступників до вступних випробувань здійснюється за умови наявності аркуша результатів вступних випробувань (екзаменаційного листа);
- вступні випробування проводяться згідно з розкладом, складеним приймальною комісією РДГУ;

- вступникам, які беруть участь в усних вступних випробуваннях, дозволяється мати при собі тільки ручку;
- вступники отримують тільки один комплект екзаменаційних завдань; заміна завдань не дозволяється;
- вступники мають право звернутися до екзаменаторів з проханням щодо уточнення умов завдань;
- під час вступних випробувань не дозволяється порушувати тишу, спілкуватися з іншими вступниками, користуватися електронними, друкованими, рукописними інформаційними джерелами;
- запис відповіді на екзаменаційні завдання здійснюється в аркуші усної відповіді, під якою ставиться підпис вступника, голови та членів екзаменаційної комісії;
- вступники, які не з'явилися на вступне випробування без поважних причин у визначений розкладом час, до участі у подальших випробуваннях та в конкурсі не допускаються; за наявності поважних причин, підтверджених документально, вступники можуть бути допущені до пропущеного вступного випробування з дозволу відповідального секретаря приймальної комісії в межах встановлених термінів та розкладу вступних випробувань;
- перескладання вступних випробувань не дозволяється.

Знання і уміння вступників оцінюються членами фахової атестаційної комісії, призначеної згідно з наказом ректора РДГУ, за шкалою оцінок від 1 до 200 балів відповідно до повноти і правильності відповіді на кожне з питань.

Час, відведений на проведення вступного випробування в усній формі (відповідно до наказу МОН України від 27 серпня 2002 року № 450) – 0,25 год. на одного вступника.

ЗМІСТ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Зміст програми фахового випробування визначається залежно від отриманої фахової підготовки, згідно з кваліфікацією ОКР «Бакалавр». Для вступників, які отримали кваліфікації: «Бакалавр мистецтва, артист, керівник фольклорного ансамблю», «Бакалавр мистецтва, диригент народного оркестру, артист оркестру (ансамблю)», «Бакалавр мистецтва, диригент хору, артист хору», «Бакалавр мистецтва, диригент духового оркестру, артист оркестру (ансамблю)», «Бакалавр мистецтва, артист оркестру (ансамблю), диригент естрадного оркестру (ансамблю)», «Бакалавр мистецтва, артист-вокаліст», «Бакалавр мистецтва, аранжувальник, аудіотехнолог», а також кваліфікаціями: „Викладач, артист, керівник фольклорного ансамблю”, „Викладач, диригент народного оркестру, артист оркестру (ансамблю)”, „Викладач, диригент хору, артист хору”, „Викладач, диригент духового оркестру, артист оркестру (ансамблю)”, „Викладач, артист оркестру (ансамблю), диригент естрадного оркестру (ансамблю)”, „Викладач, артист-вокаліст (соліст)”, „Викладач, аранжувальник, аудіотехнолог” складають такі іспити:

1. Перевірка музичних здібностей (Виконання 2-3-х різнохарактерних творів, а також представлення плану-проспекту теми магістерської роботи.
2. Методика фахової музичної підготовки.

1. ПЕРЕВІРКА МУЗИЧНИХ ЗДІБНОСТЕЙ

спеціалізація «Вокальне виконавство»

– вокал;

(Виконати 2 різнохарактерних твори (можливі варіанти: аскапелла, під фонограму «мінус», з концертмейстером);

Спеціалізація «Фортепіано»

1. Один поліфонічний твір три-чотириголосного складу.
2. Один твір великої форми (рондо, варіації, одну-дві частини сонати чи концерту).
3. Одну п'єсу кантиленного характеру.
4. Два етюди на різні види техніки

Спеціалізація «Інструментальне виконавство»

– гра на музичному інструменті;

– диригування;

(Виконати на обраному музичному інструменті програми великої форми та оригінального твору; диригування з оркестрової партитури твором великої форми).

спеціалізація «Музичний фольклор»

Необхідно виконати:

1. Дві різнохарактерні народні пісні.
2. Орієнтований пісенний репертуар:
  - календарно-обрядові;
  - родинно-обрядові;
  - сезонно-трудова;
  - звичайні;
  - жартівливі.
2. Показати володіння інструментом (фортепіано). Виконати одну п'єсу.

спеціалізація «Хорове диригування»

- диригування хорового твору (крупна форма, оперна сцена);
- виконання вокальних творів (романс, арія).

II. МЕТОДИКА ФАХОВОЇ МУЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ (орієнтовний перелік питань для вступників)

Спеціалізація «Музичний фольклор»

1. Створення фольклорного ансамблю та організація його роботи. Принцип відбору виконавців.
2. Потреби в записі музичного фольклору.
3. Робота над вокальною технікою у колективі: співоча позиція, атака звуку, звукоутворення.
4. Специфіка документування народної музики.
5. Комплектація репертуару для фольклорного колективу.
6. Форми польової роботи. Види і типи експедицій.
7. Види фольклорних ансамблів та їх характеристика.
8. Умови проведення польової роботи.
9. Робота над дикцією у взаємозв'язку з місцевою говіркою.
10. Методичне забезпечення експедиційної роботи. Питальник.
11. Концертно-виконавська діяльність у сучасних умовах.
12. З історії запису та транскрибування народної музики.
13. Робота над диханням у фольклорному колективі.
14. Особливості фольклористичної нотації.
15. Зональність співочих традицій.
16. Аналітична, модельована, комплексна нотація.
17. Питання синкретизму в народному мистецтві. Поєднання народної інструментальної музики, співу, ігор та танців.
18. Підготування до транскрипції. Послідовність дій.
19. Особливості інтерпритації автентичного твору, проблема імпровізації.
20. Ознайомлення з об'єктом нотації. Аналітичний підхід.
21. Історія фольклорно-ансамблевого виконавства в Україні. Дитячі та юнацькі молодіжні організації. Виховний потенціал мистецького і творчого колективу.
22. Прості випадки строфіки. Роль складочислення у запису поетичного тексту.
23. Розспівування у фольклорному колективі.
24. Основні правила запису розмовного тексту.
25. Віковий і статевий фактор у формуванні ансамблів та роботі з ними.
26. Фіксація особливостей мовлення.
27. Робота над манерою звукоутворення.
28. Складні випадки запису тексту: гетерометрична строфа, тирада, синтаксичне впорядкування.
29. Роль фольклорно-експедиційної роботи в керівництві фольклорним ансамблем.
30. Запис поетичного тексту у відповідності до норм етномузикології.
31. Особливості роботи з дитячим колективом.
32. Визначення темпу в музично-етнографічних транскрипціях.
33. Організаційні особливості в роботі з фольклорним ансамблем.
34. Тактування і тактовий розмір.
35. Робота над інтонацією і тембром в ансамблі.
36. Записування мелодій речитативних жанрів із рубатним ритмом.

37. Методичне забезпечення керівника фольклорного ансамблю.
38. Звуковисотність. Знаки альтерації та мікроальтерації.
39. Психологічний фактор у роботі з фольклорним ансамблем.
40. Фіксація манери виконання у нотації.

Спеціалізація «Фортепіано»

1. Методична обґрунтованість значення етюдів в процесі навчання на фортепіано.
2. Художні завдання в роботі над фразуванням.
3. Методична обґрунтованість накопичення репертуару в процесі навчання на інструменті.
4. Використання методу варіантів при роботі над подоланням технічних труднощів.
5. Методика та етапи вивчення музичного твору в класі спеціального інструменту.
6. Методи роботи над фразуванням в класі фортепіано.
7. Методичні засади роботи над творами віртуозного характеру в класі спеціального інструменту.
8. Специфіка роботи над акомпанементом солісту-вокалісту.
9. Організація навчально-виховного процесу в класі спеціального інструмента.
10. Робота над технічними вправами, етюдами в класі фортепіано.
11. Специфіка акомпанементу для виконавця-інструменталіста.
12. Методика проведення індивідуального заняття зі спеціального інструмента.
13. Художнє завдання в роботі над штрихами і артикуляцією.
14. Робота над прийомами гри та штрихами в класі спеціального інструмента.
15. Специфіка роботи над акомпанементом солісту-інструменталісту.
16. Основні принципи музичної педагогіки.
17. Методичні засади роботи над поліфонічними творами в класі спеціального інструмента.
18. Методичні засади роботи над музичними творами великої форми в класі фортепіано.
19. Структура проведення індивідуальних занять.
20. Музичні здібності та методи їхнього розвитку.
21. Художній звук та його об'єктивне визначення. Характер видобування художнього звуку на інструменті.
22. Якості музичного звуку та методи його досягнення на музичному інструменті.
23. Загальні принципи постановки виконавського апарату на музичному інструменті.
24. Художні завдання в роботі над темпоритмом.
25. Загальні засади організації самостійної роботи учня в класі спеціального інструмента.
26. Постановка рук на музичному інструменті.
27. Основні методи початкового навчання на музичному інструменті.
28. Художні завдання роботи над метроритмом.
29. Основні етапи початкового навчання на фортепіано.
30. Особливості формування репертуару в класі фортепіано ДМШ.

Спеціалізація «Хорове диригування»

1. Функція дихання. Особливості вокального дихання.
2. Типи, види хорів та розміщення їх на сцені.
3. Методика співу за рукою та за болгарською системою «Столбіца».
4. Методи роботи над вокально-хоровою технікою: дикція і артикуляція.
5. Видатні співаки сучасної оперної сцени.

6. Лад, як необхідна умова розвитку мелодичного слуху.
7. Фермати, паузи, синкопи та прийоми виконання.
8. Явище резонування, його роль в звучанні голосу. Прийоми, що в педагогічній практиці використовуються для направлення звуку в резонатори.
9. Диференція функцій рук. Прийоми художньої жестикуляції.
10. Методика написання музичного диктанту.
11. Стрій, як основа хорового співу.
12. Тактування. Основні схеми, диригентська постава.
13. Диригентські штрихи та види точок.
14. Сучасні хорові колективи та визначні митці хорової справи України.
15. Музичні системи Б.Трєчкова та Д.Кабалевського.
16. Вокально-хорові недоліки та шляхи їх виправлення
17. Музичні системи З.Кодая та К.Орфа.
18. Елементи хорової звучності: стрій, ансамбль.
19. Розспівування як невід'ємний процес у формуванні голосу співака.
20. Виникнення та становлення диригентського виконавства.
21. Розвиток ритму та звуковисотності.
22. Професійні вимоги до педагога-хормейстера.
23. Прийоми показу динаміки та агогічних відтінків.
24. Розкрити особливості виконання сучасної хорової музики.
25. Характеристика і класифікація співацьких голосів.
26. Виховання музичного слуху в процесі засвоєння інтервалів.
27. Педагогічна діяльність М.Леонтовича та К.Стеценка.
28. Методи і прийоми розвитку внутрішнього мелодичного слуху.
29. Організація репетиційної роботи з хором.
30. Основні завдання, форми, методи та принципи музичної педагогіки.
31. Структура та види аутфактів.
32. Музично-педагогічне навчання в Україні з 17 по 19 ст.
33. Виникнення відносних та абсолютних систем сольмізації.
34. Організація репетиційної роботи в хоровому колективі.
35. Методика викладання хорового сольфеджіо в молодшій групі хору.
36. Системи світової музичної педагогіки.
37. Стадії розвитку дитячого голосу та особливості формування правильної постановки голосу у дітей.
38. Особливості диригування творів із складними та мішаними розмірами.
39. Розвиток навиків співу багатоголосся.
40. Хорова партитура та послідовність роботи над нею.

Спеціалізація «Інструментальне виконавство»

1. Методична обґрунтованість значення етюдів в процесі навчання на музичному інструменті.
2. Художні завдання диригента в роботі над фразуванням.
3. Методична обґрунтованість накопичення репертуару в процесі навчання на інструменті.
4. Передрепетиційна робота диригента над партитурою.
5. Використання методу варіантів при роботі над подоланням технічних труднощів.
6. Формування репертуару інструментального колективу.
7. Методика та етапи вивчення музичного твору в класі спеціального інструменту.

8. Основні засади формування дитячого інструментального колективу.
9. Методи роботи над фразувнням в класі спеціального інструмента.
10. Творча діяльність дитячого інструментального колективу та його керівника.
11. Методичні засади роботи над творами віртуозного характеру в класі спеціального інструменту.
12. Специфіка роботи диригента над оркестровим акомпанементом солісту-вокалісту.
13. Організація навчально-виховного процесу в класі спеціального інструмента.
14. Характер роботи диригента та його вплив на інструментальний колектив.
15. Робота над технічними вправами, етюдам в класі спеціального інструмента.
16. Специфіка оркестрового акомпанементу.
17. Методика проведення індивідуального заняття зі спеціального інструмента.
18. Художнє завдання диригента в роботі над штрихами і артикуляцією.
19. Робота над прийомами гри та штрихами в класі спеціального інструмента.
20. Специфіка роботи диригента над оркестровим акомпанементом солісту-інструменталісту.
21. Основні принципи музичної педагогіки.
22. Методичні засади роботи над поліфонічними творами в класі спеціального інструмента.
23. Методичні засади роботи над музичними творами великої форми в класі спеціального інструмента.
24. Структура оркестрової репетиції.
25. Музичні здібності та методи їхнього розвитку.
26. Характеристика індивідуальних якостей диригента інструментального колективу.
27. Художній звук та його об'єктивне визначення. Характер видобування художнього звуку на інструменті.
28. Типи оркестрових репетицій та їхня специфіка.
29. Якості музичного звуку та методи його досягнення на музичному інструменті.
30. Характеристика типів диригентів.
31. Загальні принципи постановки виконавського апарату на музичному інструменті.
32. Художні завдання в роботі над темпоритмом.
33. Загальні засади організації самостійної роботи учня в класі спеціального інструмента.
34. Характеристика методів проведення оркестрової репетиції.
35. Методика постановки рук на музичному інструменті.
36. Робота диригента над динамікою як засобом музичної виразності.
37. Основні методи початкового навчання на музичному інструменті.
38. Художні завдання диригента в роботі над метроритмом.
39. Основні етапи початкового навчання на музичному інструменті.
40. Особливості формування репертуару дитячого колективу.

Спеціалізації «Вокальне виконавство»

1. Атака звуку. Характеристика відкритого і прикритого звуку. Продемонструвати вправи на різні види атак.
2. Виконавсько-стильові тенденції виконання соул-музики.
3. Персоніфікований підхід педагога до розвитку голосу співака.
4. Стилiстичні особливості виконання рок-музики (академічної музики для «Академічного співу»).
5. Значення чіткої дикції та навичок декламаційної виразності в роботі над вокальним твором.

6. Продемонструвати вправи на досягнення активності артикуляційного апарата та різні види активізації приголосних звуків.
7. Роль індивідуальних якостей студента у виборі навчального репертуару в класі вокалу.
8. Методичні прийоми роботи над динамікою та силою звуку. Продемонструвати вправи для вироблення навичок філірування звуку.
9. Вокально-штрихові особливості роботи над джазовим репертуаром.
10. Вокально-штрихові особливості роботи над дикцією та орфоєпією у вокальному творі. Приклади.
11. Характеристика та диференціація вокальних прийомів сучасної естрадної музики: мелодекламація, вокалізація, речитатив.
12. Основні недоліки звукоутворення та шляхи їх виправлення.
13. Принципи вокально-педагогічної роботи над естрадним репертуаром.
14. Принципи визначення манер співу. Диференціація ознак манерності в співі.
15. Виконавсько-стильові особливості роботи над твором у стилі спірічуелс.
16. Інноваційні риси інтерпритації жанру “поп-музики”.
17. Формування вокального слуху та рухливості голосу.
18. Виконавсько-стильові тенденції виконання джазових творів.
19. Значення розспівування та вправ для вироблення вокально-технічних навичок.
20. Продемонструвати вправи на різні види вокальної техніки.
21. Вокально-стилістичні ознаки інтерпритації жанру кантрі-енд-вестерн.
22. Методика роботи над якістю звуку в різних регістрах голосу.
23. Особливості виконання стилістичної формації ритм-енд-блюз.
24. Характеристика різних видів резонаторів та резонування голосового апарата.
25. Специфіка джазово-імпровізаційної манери виконання жанру блюз.
26. Способи голосового режиму в процесі постановки голосу. Профілактика хвороб горла.
27. Вокально-стильові ознаки свінгу.
28. Організація та значення самостійної роботи студента-вокаліста.
28. Репертуар співака – як критерій самобутності виконавця-вокаліста.
29. Голос та його якості: тембр, діапазон.
30. Техніка використання вокальних манер співу в процесі розкриття художнього образу твору.
31. Специфіка дитячого голосу. Методичні засади роботи в періоди мутації.
32. Методичні засади роботи над розучуванням естрадного твору: спів а cappella, спів з мікрофоном.
33. Визначення типу голосу. Класифікація жіночих голосів.
34. Особливості роботи над чистотою інтонування в процесі розучування вокального твору.
35. Визначення типу голосу. Класифікація чоловічих голосів.
36. Використання різних елементів звукоутворення в процесі розкриття образної сфери вокального твору.
37. Особливості та розвиток співочого дихання. Продемонструвати різні види дихальних вправ.
38. Значення арсеналу чіткої дикції та правильної орфоєпії в процесі розкриття текстової фабули естрадного твору.
39. Значення нейрофізіологічного фактору у розвитку голосового апарата.
40. Методика роботи над музичними творами з іншомовним текстом.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ВСТУПНИКІВ

Критерії оцінювання результатів вступного випробування встановлюються у нормах чотирьох рівнів досягнень (початкового, середнього, достатнього, високого) за ознаками правильності, логічності, обґрунтованості, цілісності відповіді; обсягу, глибини та системності знань (в межах Програми); рівнів сформованості навчальних та предметних умінь і навичок, володіння розумовими операціями (аналізу, синтезу, порівняння, класифікації, узагальнення тощо); самостійності оцінних суджень.

Для оцінювання результатів вступних випробувань використовується 200-бальна шкала.

**Таблиця відповідності
рівнів компетентності значенням 200-бальної шкали оцінювання відповідей
вступників під час фахового випробування**

Рівень компетентності	Шкала оцінювання	Національна шкала оцінювання
Початковий І. Низький рівень навичок володіння музичним інструментом (у т. ч. вокал, диригування), невизначеність у трактовці виконання творів, порушення відчуття форми, стилю, жанрових ознак. Серйозні і значні технічні помилки у відтворенні музичного матеріалу. Вступник володіє музично-теоретичними знаннями з теорії музики на дуже низькому початковому рівні, не володіє музичною термінологією тощо. ІІ. Вступник володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, елементарного розпізнання та відтворення явищ, що становлять незначну частину навчального матеріалу.	0-99	незадовільно
Середній І. Наявність певного рівня навичок володіння музичним інструментом (у т. ч. вокал, диригування), незначні текстові помилки, невпевненість у трактовці музичного стилю і формотворчих процесів, відсутність професійного туше. Вступник має середній рівень підготовки: відповіді на теоретичні питання дає неточно та невпевнено, допускає помилки у визначеннях, на слух визначає 50% запропонованого матеріалу. Низький рівень інструментальної підготовки, недостатньо володіє виразними засобами виконавства. ІІ. Вступник відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє недостатні знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал та виправляти помилки, серед яких є ряд суттєвих. Невірна подача термінів чи понять, неповний виклад матеріалу відповіді.	100-149	задовільно

Достатній I. Виконання творів визначається адекватною трактовкою, динамічною градацією. Мають місце професійні навички володіння музичним інструментом (у т. ч. вокал, диригування). Вступник має добру теоретичну підготовку, але допускає неточності в одній з частин опитування (в усній теоретичній відповіді або у слуховому аналізі). Демонструє художнє виконання творів різних стилів і жанрів. На достатньому рівні, при незначних недоліках, володіє засобами музичної виразності, демонструє достатній рівень виконавської техніки II. Вступник добре володіє вивчений обсягом матеріалу та проявляє належні знання, самостійно виправляє допущені помилки. Має власний підхід до поставленого завдання. Вступник вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача.	150-179	добре
Високий I. Технічна досконалість і художня виразність виконання творів, сценічність, образність, бачення жанрово-стильових особливостей, яскравість інтерпретації. Вступник має високий показник знань теоретичного матеріалу та слухового аналізу, розкриває питання відповіді чітко та грамотно, що не потребує додаткових запитань. Переконливо і виразно демонструє художнє виконання творів різних стилів і жанрів, розкриваючи при цьому музичний образ твору та демонструючи високий рівень технічної підготовки. II. Вступник виявляє особливі здібності, вміє самостійно узагальнювати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, володіє термінологією, самостійно розкриває власну думку щодо розкриття історичних явищ і фактів.	180-200	відмінно

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Афонченко М. Українська хорова духовна музика: хрестоматія з диригування. Рівне: РДІК, 1998. – 190 с.
2. Воєводін В. В. Педагогічні умови становлення творчого потенціалу майбутніх музикантів-виконавців в оркестровому класі: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02 / Київський національний університет культури і мистецтв. Київ, 2007. 19 с.
3. Гапон Л. Волиняни-15. Навчально-репертуарний збірник. Рівне, 2010. 120 с.

4. Дзвінка Р.І. Виховання майбутніх учителів засобами українського музичного фольклору. Рівне, Бердянськ: Овід, 2008. 253 с.
5. Етнокультурна спадщина Полісся. Вип. 5. Упоряд. В.П. Ковальчук. Вип. V. Рівне: Перспектива, 2004. 302 с.
6. Іваницький А.І. Українська музична фольклористика (методологія і методика): навчальний посібник К.: Заповіт, 1997. 392 с.
7. Іваницький А. Український музичний фольклор. Підручник. Вінниця: «Нова книга». 2004. 320 с.
8. Іваницький, А. Українська народна музична творчість [Текст] : навч. посіб. / А. Іваницький; За ред. М.М. Поплавського. - К. : Муз. Україна, 1999. - 222 с.
9. Колесса Ф.[М.]. Ритміка українських народних пісень / Ф.[М.] Колесса – Львів: Накладом Наук. Т-ва ім. Шевченка. Друк. Наук. Т-ва ім. Шевченка. Під зарядом К. Беднарського, 1907. – 254 с.: нот. – Відб. із: Зап. Наук. Т-ва ім. Шевченка. – 1906-1907. – Т. 69, 71-74, 76.
10. Колеса Ф. М. Музикознавчі праці [підгот. до друку, вступ. стаття і прим. С. Й. Грици]. К. : Наукова думка, 1970. 592 с.
11. Колеса Ф. Шкільний співаник у двох частих. З педагогічної спадщини композитора [загальна редакція, післямова та примітки С.С. Процика]. – Київ : Музична Україна, 1991. 224 с.
12. Колеса М. Основи техніки диригування. [2 вид.]. Київ : Музична Україна; 1973. 198 с.
13. Колесса М. Хорові твори [Ноти] К. : Музична Україна, 2005. 157 с.
14. Коломієць О. М. Хорознавство : навч. посіб К. : Либідь, 2001. 168 с.
15. Коллиер Дж. Становление джаза / Дж. Коллиер. М., 1984. 390 с.
16. Круль П.Ф. Східнослов'янська інструментальна культура: історичні витоки і функціонування: монографія. Івано-Франківськ: Плай, 2006. 160 с.
17. Кунин Э.И. Скрипач в джазе [Ноты] : методическое пособие. М. : Советский композитор, 1988. 78 с.
18. Леонтович М. Хорові твори. К.: Муз. Україна, 2005. 376 с.
19. Макаров А.М. Світло українського бароко. К.: Мистецтво, 1994. 288 с:
20. Мархлевський Л. Практичні основи роботи в хоровому класі. К., 1986. 96 с.
21. Мелодії древнього Нобеля: Науково-популярне видання. *Записи, транскрипції та впоряд. Р.В. Цалун*. Рівне: Перспектива, 2003. 128 с.
22. Музичний словник [Текст] укл. З. Лисько. *Музичне товариство імені М. Лисенка*. Репринт. вид. Київ : Музична Україна, 1994. 168 с.
23. Народна музика північної Рокитнівщини (за матеріалами експедиції 2001 року) / упор. Ю. П. Рибак, Л. Д. Гапон. Львів : Сполом, 2002. 108 с.
24. Народно-інструментальне мистецтво: наук.-метод. вид. №2. Ред. О. Трофимчук; Рівне: Волинські обереги, 2005. 70с.
25. Народно-інструментальне мистецтво: Наук.-метод. вид. №3. Ред. О. Трофимчук; . Рівне: Волинські обереги, 2006. 70 с.
26. Особливості роботи з аматорським джазовим ансамблем “Диксиленд”. Метод. рекомендації / Упоряд. О.В.Сіончук. – Рівне: РДГУ, 2004. – 27 с.
27. Павлюченко С. Елементарна теорія музики [Текст] : посібник для муз. шкіл та училищ. К. : Музична Україна, 1997. 160 с.
30. Пархоменко Т.П. Календарні звичаї та обряди Рівненщини: Матеріали польових досліджень Рівне: видавець Олег Зень, 2008. 200 с.
31. Побережна Г. І., Щериця Т. В. Загальна теорія музики К: Вища школа, 2004. 303 с.
32. Порадник для вступників на кафедру музичного фольклору: Навчально-методичний посібник. Упоряд. Р.І. Дзвінка, Ю.П. Рибак, Л.Д. Гапон. Рівне, 2006. 32 с.
33. Посвалюк В. Всеукраїнський брас-бюлетень: музичний журнал. *Гільдія трубачів-професіоналів України*. – К., № 1 – № 10, 1995-2004 р.

34. Сверлюк С.Я. Диригентсько-оркестрова освіта: теорія, методика, практика [Текст]: монографія Рівне: РДГУ, 2007. 235 с.
35. Сапожник О. Антологія української популярної естрадної пісні. *Навчальний посібник для студентів ВНЗ. Ч.1.* К.: ДАКККіМ, 2003. – 153 с.
36. Сапожник О. Антологія української популярної естрадної пісні. *Навчальний посібник для студентів ВНЗ. Ч.2.* К.: ДАКККіМ, 2003. 165 с.
38. Смаглій Г. А. Основи теорії музики [Текст] : підручник для муз. училищ Харків : Факт, 1998. 384с.
39. Співає Український народний хор імені Г. Верьовки [Ноти] / Автор-упоряд. А. Т. Авдієвський; Упоряд. М. І. Пилипчак. К. : Муз. Україна, 2005. 275 с.
40. Стеценко К.Г. Кантати і хори / Кирило Стеценко; [упоряд. М.С. Юрченко; вступ. ст. Л.О. Пархоменко]. Київ : Музична Україна, 2008. 324с.
41. Українські народні пісні в перекладі для баяна М. Різоля. – К.: Музична Україна. – 20 с.
46. Юцевич Ю.Є. Музика. Словник-довідник Тернопіль: навч. книга: Богдан, 2003. 352 с.
47. Юцевич Ю.Є. Словник музичних термінів. 3 вид., перераб., доп. [Текст]. К.: Муз. Україна, 1988. – 263 с.

ІНФОРМАЦІЙНИЙ РЕСУРС

1. Види співу. – Режим доступу : <http://www.toke-cha.ru/penie.html>
2. Діджеїнг. – Режим доступу : <http://topevent.ru/dj/ru/>
3. Інструментознавство. – Режим доступу : <http://www.belcanto.ru/instrumentovedenie.html>
4. Продюсерський центр «брасс колегиум» – Режим доступу : <http://www.brass-jazz.ru/notes.shtml>
5. Сайт: <http://www.rshu.edu.ua>
6. Українська музична фольклористика – Режим доступу : <http://folklor.ho.ua>
7. Color of my sound. – Режим доступу: <http://www.colorofmysound.com/categories/sound-effects/>
8. E-mail: rektorat@rdgu.uar.net